

tempestatibus constitutos, plurimum Nos oportet esse sollicitos, ut Domini gregem...

Causa Constitutionis.

§.1. Cum itaque juxta notum Sanctissimi Vatis oraculum, timor Domini, sine quo vera Religio, & Catholica Fidei puritas nullibi reperitur...

Doctores, ac ceteri cujuscumque facultatis professores, tam electi quam eligendi illarum non exerceant, nisi prius Catholicam fidem professantur...

§.2. Idcirco hanc Fidei puritatem, scientiis, doctrinisque quibuslibet, tum tradendis, tum addendis, tamquam necessariam basim constituere, & ne simplicia nonnullorum adolescentium, res novas audiendi cupidorum ingenia in naufragos blandientium haesum scrupulos imprudenter impingant...

Doctores Auditorum, & alii superiores nisi eligantur nisi servatis praemissis.

§.3. Neque Doctores ipsi, aut Universitatum, seu Gymnasiorum eorumdem Rectores, Cancellarii, vel alii Superiores, sed nec etiam Palatini Comites, aut alii particulares facultatem eruditos viros ad eisdem gradus promovendi...

Scholares neque promovetur ad aliquem gradum, nisi servatis aisdem.

§.4. Neque Doctores, Magistri & Scholares, ad electionem alicujus in Rectorem, vel Cancellarium Universitatis aut Gymnasii procedere; Nec ipsi Scholares, vel alii quantumlibet docti, & alioqui habiles, gradus hujusmodi, vel eorum aliquem, palam, vel privatim, recipere valeant...

lecturas recepti, in Italia infra tres, extra vero illam infra sex menses a die publicationis praesentium computandos, reliqui vero ad Cathedras & alias lecturas ibidem in posterum assumendi ante illorum receptionem, in Rectoris, vel aliorum Superiorum, eligendi autem in Rectores vel Cancellarios ante illorum electionem, vel saltem admissionem in Ordinarii loci, vel ejus in spiritualibus Vicarii. Ac promovendi Scholares, & alii praefati ante illorum promotionem in eisdem Ordinarii, seu ejus Vicarii, aut Doctorum, aliorumque promoventium manibus, praevio etiam processu, vel debita informatione, quantum eis sufficere videbitur, super Religione, Fideque Catholica, Rectorum, Cancellariorum, Doctorum, Lectorum, & promovendorum eorumdem per ipsos locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios rite facta praecedente, eandem Catholicam Fidem, verbis, juxta formae infra scriptae tenorem conceptis palam, & solemniter profiteri teneantur. Et desuper instrumentum publicum confici, ac de processu, seu informatione, & fidei professione in privilegio Doctoratus, vel alterius gradus hujusmodi specialis, ac de verbo ad verbum mentio, & relatio fieri debeat, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.5. Ac omnibus, & singulis earundem Universitatum, & Gymnasiorum Rectoribus, Doctoribus, & aliis Superioribus, ac alias facultatem doctorandi habentibus, cujuscumque status, gradus, ordinis, conditionis, & praeminentiae fuerint, etiam si Episcopali, Archiepiscopali, Patriarchali, vel majori dignitate, etiam Cardinalatus honore, ac Ducali, vel alia, etiam Regia, & Imperiali auctoritate praesulgeant, ne quem in Universitatibus, Civitatibus, oppidis, vel aliis locis sibi, in spiritualibus, vel temporalibus subiectis, aliter Cathedras, aut alias lectiones retinere, consequi, vel ad gradus promoveri respective patiantur, in virtute sanctae obedientiae, & sub interdictione ab ingressu Ecclesiae quoad Antistites, quo vero ad inferiores, sub excommunicationis latae sententiae, necnon privationis omnium, & singulorum dignitatum, beneficiorum, Officiorum, & feudorum Ecclesiasticorum per eos quomodolibet obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, eo ipso per contrasacientes incurrendis poenis districtius inhibemus.

§.6. Ac quascumque receptiones, promotiones, electiones, & admissiones absque processu, certaue de Religione, & Fide Catholica notitia, ac dicta fidei professione, sic ut praefertur, praecedente, pro tempore factas, nullas, invalidas, nulliusque roboris, vel momenti esse, neque cuiquam in Judicio, vel extra suffragari posse.

§.7. Sicque per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & au-

Superiores non permittant aliter aliquid promoveri ad gradus, vel facultates, pro fieri sub penis hinc expressis.

Promotiones aliter factae irritae sunt.

Decretum irritans.

& auctoritate, judicari, & definiti debere, ac quicquid fecus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Clausula derogatoria.

§.8. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Universitatum, & Gymnasiorum, Ordinum, & locorum quorumcumque, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, facultatibus, & literis Apostolicis, eisdem Universitatibus, & Gymnasiis, ac Ordinibus, & locis, eorumque Rectoribus, Doctoribus, Superioribus, etiam in temporalibus Dominis, Comitibus Palatinis, & aliis etiam regularibus personis praefatis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, etiam vim contractus inducentibus clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam per Nos, ac Sedem praefatam, etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, seu ad quorumvis, etiam Imperatorum, Regum, Rerumpublicarum, Ducum, & aliorum Principum instantiam, & alias quomodolibet concessis, ac etiam pluries approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum veteres tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficientes expressis, & insertis habentes, specialiter, & expresse Motu simili derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim, ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

Forma & effectus publicandi.

§.9. Ne autem quisquam praesentium ignorantiam praetendere, vel excusationem allegare possit, sed ipsa ad omnium notitiam deducantur, volumus, & mandamus, quod eadem praesentes in Basilica Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae nostrae valvis, ac acie Campi Florae per aliquem ex cursoribus nostris affixa, copia illarum ibi dimissa, omnes in Italia intra tres, extra vero illam existentes intra sex menses proximos ab ea die affixionis computandos, perinde ardeant, ac si illis personaliter intimatae fuissent.

Forma autem dictae Professionis Fidei haec est.

Forma professionis Fidei.

EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia & singula, quae continentur in Symbolo fidei, quo S. R. E. utitur, videlicet. Credo in unum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem Coeli, & Terrae, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit ad Coelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos, & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, & Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas. Et unam sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiae observationes, & Constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam, juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum admitto, nec eam unquam nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vera, & propria Sacramenta novae legis a Jesu Christo Domino Nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptisma, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre, & ex his Baptisma, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiae Catholicae ritus in supra dictorum omnium Sacramentorum solemnem administrationem recipio, & admitto. Omnia, & singula quae de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiae Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum Anima, & Divinitate Domini Nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiae panis in corpus, totius substantiae vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor, etiam sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constantiter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter, & Sanctos, una cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero

Christum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de caelis. Et incarnatus est de Spiritu sancto, ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas. Et ascendit ad Coelum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos, & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, & Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus est per Prophetas. Et unam sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiae observationes, & Constitutiones firmissime admitto, & amplector. Item Sacram Scripturam, juxta eum sensum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione Sacrarum Scripturarum admitto, nec eam unquam nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vera, & propria Sacramenta novae legis a Jesu Christo Domino Nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptisma, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre, & ex his Baptisma, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiae Catholicae ritus in supra dictorum omnium Sacramentorum solemnem administrationem recipio, & admitto. Omnia, & singula quae de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium Sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiae Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter Corpus, & Sanguinem, una cum Anima, & Divinitate Domini Nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiae panis in corpus, totius substantiae vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor, etiam sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constantiter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter, & Sanctos, una cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero

imagines Christi, ac Deiparae, semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impartendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis Successori, ac Jesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia a Sacris Canonibus, & Oecumenicis Conciliis, ac praecipue a sacrosancta Tridentina Synodo, tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atque haereses quascumque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, relicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in praesenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam usque ad extremum vitae spiritum constantissime Deo adiuvante retinere, & confiteri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, & doceri, & praedicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro, sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

Sanctio pcc-nalis.

D. P. An.V. 13. Novemb.

§.11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam Nostrae Ordinationis, inhibitionis, derogationis, voluntatis, statuti, decreti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B. Petri, & Pauli Apost. ejus se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Idus Novemb., Pontificatus nostri Anno V.

CIII.

Forma professionis Orthodoxae Fidei observanda a provisis de beneficiis Ecclesiasticis curatis ac dignitatibus, Ecclesiis, Monasteriis, & aliis locis Ordinum Regularium, & Militarium.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Hac dispositio Conc. Trident. est in c. 11. Sess. 24.

¶ Niunctum Nobis Apostolicae servitutis officium requirit, ut ea quae Dominus Omnipotens, ad providam Ecclesiae suae directionem, sanctis Patribus in nomine suo congregatis divinitus inspirare dignatus est, ad ejus laudem, & gloriam incunctanter exequi properemus. Cum itaque juxta Concilii Tridentini dispositionem, omnes, quos deinceps Cathedralibus, & superiori-

bus Ecclesiis praefici, vel quibus de illarum dignitatibus, canonicatibus, & aliis quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, curam animarum habentibus, provideri contingeret, publicam Orthodoxae Fidei professionem facere, seque in Rom. Ecclesiae obedientiam permanentes spondere, & jurare teneantur.

Extensio dicit Concilii.

§.1. Nos volentes etiam per quoscumque, quibus de Monasteriis, Conventibus, Domibus, & aliis quibuscumque locis regularium quorumcumque Ordinum, etiam Militarium, quocumque nomine, vel titulo providebitur, idem servari, & ad hoc ut unius ejusdem fidei professio uniformiter ab omnibus exhibeatur, uniceque, & certa illius forma cunctis innotescat, nostrae sollicitudinis partes in hoc alicui minime desiderari, formam ipsam praesentibus adnotatam, publicari, & ubique gentium per eos, ad quos ex decretis ipsius Concilii, & alios praedictos spectat, recipi, & observari, ac sub poenis per Concilium ipsum in contravenientes latis, juxta hanc, & non aliam formam professionem praedictam solemniter fieri, auctoritate Apostolica tenore praesentium districte praecipiendo mandamus hujusmodi sub tenore.

Ego N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quae continentur in Symbolo Fidei, quo S. R. E. utitur, videlicet, Credo in unum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem Coeli, & Terrae, visibilium omnium, & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum: Et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Coelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto, ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundum Scripturas, & ascendit in Coelum, sedet ad dexteram Patris, & iterum venturus est cum gloria judicare vivos, & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre, Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et unam Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquaque ejusdem Ecclesiae observationes, & constitutiones firmissime admitto, & amplexor. Item sacram Scripturam juxta eam sensum, quem tenuit, & tenet sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu, & interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto; nec eam unquam, nisi juxta unanimum consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vera, & propria Sacramenta novae legis, a Jesu Christo Domino

Forma professionis Fidei observanda sub poenis hic expressis.

mino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet, Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam unctionem, Ordinem, & Matrimonium; illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque, & approbatos Ecclesiae Catholicae ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemnem administratione recipio, & admitto. Omnia & singula, quae de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in sanctissimo Eucharisticae Sacramento esse vere, realiter, & substantialiter, corpus, & sanguinem, una cum anima, & divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiae panis in corpus, & totius substantiae vini in sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constantiter teneo Purgatorium esse, animalque ibi detentus fidelium suffragiis juvari. Similiter, & Sanctos una cum Christo regnantes, venerandos esse, eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias esse venerandas. Firmiter assero imagines Christi, ac Deiparae semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse, atque eis debitum honorem, ac venerationem impartendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse, illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum matrem, & magistram agnosco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis Successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia a Sacris Canonibus, & Oecumenicis Conciliis, ac praecipue a Sacrosancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor: simulque contraria omnia, atque haereses quascumque ab Ecclesia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, relicio, & anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in praesenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam usque ad extremum vitae spiritum constantissime Deo adiuvante retinere, & confiteri, atque a meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, & doceri, & praedicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro, sic me Deus adjuvet, & haec Sancta Dei Evangelia.

Justo publicandi.

§.3. Volumus autem quod praesentes litterae in Cancellaria nostra Apostolica de-

more legantur, & ut omnibus facilius pateant, in ejus quinterno describantur, ac etiam imprimantur.

§.4. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae voluntatis, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem, &c.

Sanctio pcc-nalis.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Idibus Novemb., Pontificatus nostri Anno V.

D. P. An.V. 13. Novemb.

Litterae, & publicatae fuerunt supra scriptae litterae Romae in Cancellaria Apostolica, Anno Incarnationis Dominicae 1564. die vero Sabbati 9. mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. Pii Papa IV. Anno V.

Publicatio.

A. Lomellinus Custos.

CIV.

Approbatio Confraternitatis sub invocatione Duodecim Apostolorum nuper in Urbe instituta, pro decentiori Sanctissimi Eucharisticae Sacramenti veneratione, & egenorum mendicare erubescendum, vel alias oppressorum subventionem, Et largitio indulgentiarum.

PIUS PAPA QUARTUS

Ad perpetuam rei memoriam.

¶ IN Apostolica dignitatis culmine, meritis licet imparibus, divina dispositione constituti, ad ea nostrae considerationis aciem libenter dirigimus, per quae nostrae provisionis auxilio divinus cultus cum animarum salute, ubilibet activum suscipi incrementum; & his, quae propterea ex pia fidelium devotione instituta, & ordinata dicuntur, ut firma perpetuo, & inconcussa permaneant, cum a Nobis petitur, Apostolici muniminis praesidium propensius impartitur, ac fideles ipsos spiritualium gratiarum muneribus prosequimur, ut exinde divinae gratiae aptiores reddantur, & caritatis devotio in eis per amplius augeatur.

Procedimus.

§.1. Sane dilecti filii confratres Confraternitatis sub invocatione duodecim Apostolorum in Ecclesia Conventus eorumdem Sanctorum duodecim Apostolorum de Urbe Ordinis Fratrum Minorum Conventualium nuncupatorum instituta, Nobis nuper exponi fecerunt, quod alias nonnulli Christiani fideles pia devotione ducti considerantes Sanctissimum Eucharisticae Sacramentum inter cetera Ecclesiae Sacramenta, praecipuis honore, reverentia, & veneratione dignum, praesertim dum ad infirmos defertur, a nonnullis, vel paucis admodum Christianis fidelibus, & minus quam deceat honorifice commitari, idque egre ferentes, & singulari zelo devotionis cupientes, ut eidem Sacramento debitus cultus, honor, & veneratio exhiberentur, quantum in eis erat, providere, unam utriusque sexus Christiani fidelium Confraternitatem, sub Invocatione praefata ad

Quidam Christiani fideles in Urbe, Confraternitatem, pro decentiori Eucharisticae Sacramenti veneratione, & regimine Monasterii Domus Piz, & subventionem egenorum mendicare erubescendum aut alias op. praeforum.

1564.

ad Omnipotentis Dei, Sacratissimique Corporis Dominici laudem, gloriam, & honorem instituerunt, & ordinarunt, ac pro eius salubri directione, & incremento, piurumque operum exercitio inter alia, nonnullos ex eis, qui curam, & regimen Monasterii Monialium domus Pie nuncupati, regionis S. Eustachii de Urbe, sub regula Sanctae Clarae dicti Ordinis, mulierumque ibi pro tempore degentium noviter erecti, & ab ipsa Confraternitate trahentis originem, haberent, & alios, qui Christianissimum eleemosynas perquirent, ut exinde pauperibus erubescens, & miserabilibus personis in suis necessitatibus eorumdem Christianissimum ope, secrete, & alias subveniretur, alios vero, qui alia pietatis, & caritatis opera erga quoscumque pauperes ope destitutos, ac indigentia, paupertate, & litibus, & aliter oppressos illos consulendo, & iudicibus pro iustitia commendando, ac visitando, & ex eorum, & aliorum Christianissimum eleemosynis, quantum possent, eis subveniendum exercebant, constituerunt, & deputarunt.

§.2. Necnon dilectum filium nostrum, Vitellium Sanctae Mariae in Via-lata Diaconum Cardinalem Vitellium nuncupatum, S. R. E. Camerarium, in suum, & dictae Confraternitatis Confratrem, & Protectorem elegerunt, & receperunt, prout in instrumentis, seu capitulis, aut aliis documentis desuper forsan confectis, plenius dicitur contineri.

§.3. Quare pro parte Confratrum praedictorum Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus institutioni Societatis, ac Constitutioni, deputationi, electioni, & receptioni praefatis, pro firmiori illarum substantia robur Apostolica confirmationis adiacere, ac alias in praemissis opportune providere, de benignitate Apostolica dignaremur.

§.4. Nos igitur, qui pia, & salubria fidelium vota, ex quibus divinus cultus propagatur, & salus animarum provenire dignoscitur, pii patris affectione libenter prosequimur, & ut optatum fortiantur effectum, operam efficacem attentius impendimus, ac tam venerabile Sacramentum a cunctis Christianissimilibus, ut per hoc eorum desideratam salutem consequi valeant, per amplius honorari, venerari, laudari, & magnificari sinceris exoptamus desideriis, ac Omnipotenti Deo, quod tam salubria, necessaria, & utilia opera exerceantur, immensas gratias agentes, & ut illa perpetuo frequententur, ac Christianissimilibus ipsi eis ferventius insistant, quo Nos erga eos amplioribus, & specialioribus gratiis liberales esse, seque propterea majori caelestis gratiae devotione refici posse cognoverint, quantum cum Deo possumus, providere volentes, necnon veriores praemissorum instrumentorum, & aliorum documentorum desuper confectorum tenores, praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, institutionem, & ordinationem Confraternitatis, necnon constitutionem, & deputationem, ac Protectionem huiusmodi, aliasque omnia, & singula per eosdem Confratres circa praemissa gesta, statuta, & ordinata, ac prout illa concernunt, reliqua in instrumentis, seu capitulis, aut aliis documentis praedictis contenta, & inde secuta, quaecumque, (licita tamen, & honesta) Apostolica auctoritate tenore praesentium, approbamus, & confirmamus, ac illa omnia, & singula Apostolice muniminis praesidio roboramus, omnisque & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus: Et nihilominus eundem Vitellium Cardinalem, & quemcumque, qui ad id per ipsos Confratres pro tempore electus fuerit, in eisdem Confraternitatis Protectionem, constituimus, & deputamus.

Protectoremque d. Confraternitatis, Cardinalem, Vitellium deputarunt.

Et modo supplicant Pontifici, pro confirmatione praedictorum.

Hic Pontifex de institutione, & Protectione, & ordinatione, & confirmatione confirmat, & approbat.

nem, & deputationem, ac Protectionem electionem, & receptionem huiusmodi, aliasque omnia, & singula per eosdem Confratres circa praemissa gesta, statuta, & ordinata, ac prout illa concernunt, reliqua in instrumentis, seu capitulis, aut aliis documentis praedictis contenta, & inde secuta, quaecumque, (licita tamen, & honesta) Apostolica auctoritate tenore praesentium, approbamus, & confirmamus, ac illa omnia, & singula Apostolice muniminis praesidio roboramus, omnisque & singulos, tam juris, quam facti defectus, si qui forsitan intervenerint in eisdem, supplemus: Et nihilominus eundem Vitellium Cardinalem, & quemcumque, qui ad id per ipsos Confratres pro tempore electus fuerit, in eisdem Confraternitatis Protectionem, constituimus, & deputamus.

§.5. Et insuper eisdem Confratribus quaecumque statuta, Ordinationes, capitula, & decreta felix regimen, & gubernium dictae Confraternitatis concernentia (licita tamen, & honesta, ac sacris Canonibus non contraria) edendi, condendi, & faciendi, conditaeque mutandi, alterandi, ac penitus tollendi, seu cassandi, & alia de novo edendi, condendi, & faciendi. Quae postquam edita, condita, facta, alterata, mutata, & pro tempore per existentem Vicarium, Almae Urbis approbata fuerint, eo ipso dicta auctoritate approbata sint, & esse censentur. Seque in dicta Ecclesia congregandi, & Congregationes faciendi, ac dilectis filiis fratribus dicti Conventus Confraternitatem, suosque Confratres huiusmodi in dicta Ecclesia recipiendi, & admittendi, ac inibi congregari permittendi, plenam, liberam, & omnimodam potestatem, licentiam, & facultatem eisdem auctoritate, & tenore concedimus, & impartimur.

§.6. Et insuper, ut Ecclesia, & Confraternitas in ea instituta huiusmodi, congruis frequententur honoribus, ac Confratres ipsi, alique Christianissimilibus ad praefatum Eucharistiae Sacramentum dum processionaliter, ac alias ad infirmos defertur, devote, & honorifice comitandum alliciantur, & etiam, ut se eo promptiores ad id exhibeant, quo se exinde aeternae vitae praemia facilius consequi speraverint, de Omnipotentis Dei misericordia, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus, & singulis ipsius Confraternitatis Confratribus pro tempore existentibus, & illam pro tempore ingredientibus, ceterisque utriusque sexus Christianissimilibus vere poenitentibus, & confessis, seu statutis a jure temporibus consistendi propositum habentibus, qui dictam Ecclesiam in singulis diebus festivitatum duodecim Apostolorum annis singulis devote visitaverint, ac processionaliter cum eisdem Confratribus dictum Eucharistiae Sacramentum, dum illud tam ad infirmos, quam alio, pro tempore deferretur, honorifice, ac cum debitis reverentia, & honore, Deum orando, & mente recolendo, piisque precibus ad eum effundendo comitati fuerint, ac qui Missa ultimo quoque die Domini-

1564.

Aliaque statuta de cetero edendi facultatem tribuit.

Indulgentias Confratribus elargitur.

1564.

minico cujuslibet mensis in d. Ecclesia alia voce, & alias solemniter celebranda interfuerint, vel inibi confessi, & corde contriti ipsum Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum sumperint, ac praemissa adimpleverint, & quoties orationem quadraginta horarum nuncupatam per eosdem Confratres fieri contigerit, in dicta Ecclesia, seu eorum Cappella interfuerint, quoties id fecerint, toties plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam & remissionem in forma Jubilaei Sancti auctoritate, & tenore praefatis, misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Ac institutionem Confraternitatis, ac constitutionem, electionem, & receptionem Protectionis, capitulaque, & alia per eosdem Confratres gesta huiusmodi, perpetuis futuris temporibus observari debere.

Clausula huius Bullae praeservativa.

§.7. Necnon indulgentias, & alia praemissa sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, aut derogationibus similium, vel dissimilium indulgentiarum, & gratiarum nullatenus comprehendi, sed semper ab illis excepta fore, & censi, dictosque Confratres, suosque officiales, aut eorum aliquem super praemissis, seu eorum aliquo a quoquam quovis praetextu, etiam pro informatione Curiae, tam ex officio, quam ad instantiam Fisci quomodolibet molestari, seu perturbari non posse.

Clausula subblata.

§.8. Et sic per quoscumque Iudices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere. Ac quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus.

Derogatio contrarium.

§.9. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Conventus, Monasterii, & Ordinis praefatorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, illis, eorumque superioribus, & personis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices etiam Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, & alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus concessis, approbatis, & innovatis. Quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore perman-

1564.

suris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§.10. Volumus autem quod transumptis, praesentium manu alicujus Notarii publici, vel Secretarii ipsius Confraternitatis subscriptis, & sigillo praedictae Confraternitatis seu Protectionis illius, aut alicujus Curiae Ecclesiasticae, seu personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem profusus fides adhibeatur, & adhiberi debeat, quae literis ipsis originalibus adhiberetur, si exhibita forent, vel ostensa.

Fides exemplorum.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die decimasexta Novembris, millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, Pontificatus Nostri Anno V.

D. P. An. V. 16. Novemb.

CV.

De Spoliis Clericorum, extra residentiam decedentium.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

IN suprema militantis Ecclesiae specula meritis licet insufficientibus divina dispositione constituti, cunctos non solum vigilantia nostrae commissos dominicos greges, sed etiam singulorum Pastorum suorum actus intensa nostrae mentis acie collustrantes, studium efficacem, operamque sedulam ad hoc omnino statuiimus adhibere, ut quemadmodum operosum Sac. Conc. Tridentini progressum, felicemque exitum, Domino cooperante praestitimus, ita Sanctissima illius decreta, ipsorum praesertim, qui in Apostolica sollicitudinis partem vocati sunt, Pastorum officium concernentia, non tepide, neque dissimulantes exequamur.

Procuramus.

§.1. Sane licet in Concilio praefato saluberrima fuerit ordinatione decretum, quod omnes, & singuli venerabiles fratres nostri Patriarchae, Primates, Archiepiscopi, & Episcopi, & alii beneficiati apud Ecclesias sponas suas residere teneantur, nonnulli tamen (quod non sine animi nostri moerore referimus) adeo sui, gregumque, quos olim deperditos Salvator Noster proprio Sanguine redimere dignatus est, sibi creditorum obliti sunt, ut etiam nunc in Alma Urbe, vel alibi commorantes, & sacrosancta spiritualis matrimonii, inter eos suasque Ecclesias solemniter contracti iura confundentes, sponas suas in longa quasi viduitate relictas, & praedictas Ecclesias quomodocumque sibi concessas invadere, & apud illas, ut probos, & providos patrefamilias decet, residere non curent, in perditione animarum suarum, & subditorum suorum, ac perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

Conc. Trid. Sess. 6. c. 1. & Sess. 21. c. 1. decrevit curatos, apud eorum Ecclesias residere debere.

§.2. Nos hanc illorum contumaciam alicujus, etiam temporalis poenae metu frangendam, seu convincendam esse cens-

Hic Pontifex etiam monet, & hortatur eosdem ad residentiam.

scientes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnibus, & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis prefatis, ac aliis quibuscumque, etiam quavis auctoritate, dignitate, gradu, vel preeminencia praeferentibus, dictas Ecclesias in commendam, vel administrationem, aut alio quovis nomine obtinentibus, & aliis quibuscumque beneficiatis curam animarum habentibus, qui juxta decreti super Residentia in Concilio praedicto promulgati tenorem, personalem in suis Ecclesiis residentiam facere tenerentur, in virtute sanctae obedientiae, ultra poenas in dicto decreto Concilii contentas, etiam sub privationis eorum, a regimine, & administratione Ecclesiarum suarum, ac aliis nostro & pro tempore existentis Romani Pontificis Successoris Nostri arbitrio imponen. poenis distincte praecipiendo per Apostolica scripta mandamus, quatenus omni mora cessante in eisdem suis Ecclesiis, juxta formam, & tenorem dicti Concilii personaliter residentiam.

Et non residentiam bona, uti spolia ad Camerae spe stare decernit non attenda licentia testandi, si extra Residentiam decesserint.

§.3. Et nihilominus, si quos mandato nostro hujusmodi, quod absit, non parere contigerit, ne etiam tales absentes melioris in hac parte conditionis, quam ceteri in suis Ecclesiis residentes existant, hac nostra perpetuo valitura sanctione per praesentes statuimus, & ordinamus, quod deinceps omnia, & singula mobilia, & immobilia, etiam in Urbe, vel ejus districtu, existentia, & feroventia, res, & bona, jura, & actiones cujuscumque qualitatis, & valoris, ac ubicumque locorum consistant, ad Patriarchas, Primates, Archiepiscopos, Episcopos, & alios quoscumque, etiam quavis auctoritate, dignitate, gradu, & praeminencia praefulgentes, Ecclesias praedictas in titulum, vel commendam, sive administrationem, aut alio quovis nomine obtinentes, & alios quoscumque beneficiatos, curam animarum habentes, qui extra praedictas Ecclesias, ac Dioc., etiam in Romana Curia, aut alibi degentes, & juxta decretum, & formam Concilii hujusmodi non residentes decesserint, pertinentia, & per illos suarum Ecclesiarum, ac quorumcumque Monasteriorum, Prioratuum, Praepositarum, & aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, cum cura, & sine cura, secularium, & regularium, quae illi quomodolibet obtinuerint, ac fructuum, reddituum, & proventuum Ecclesiasticorum, necnon pensionum annuarum sibi super similibus fructibus, redditibus, & proventibus reservatarum, & assignatarum, occasione quaesita, etiam si facultatem specialem de illis, aut eorum, parte testandi, & alias libere disponendi, a Nobis, & a quibuscumque aliis Romanis Pontificibus Praedecessoribus, & Successoribus Nostri, etiam cum clausulis, quod facultates hujusmodi revocari non queant, aliisque irritantibus decretis obtinuerint, & in vim illarum literarum desuper confectarum, de rebus, & bonis hujusmodi jamque disposuerint, tamquam spolia ad Came-

ram Apostolicam legitime pertineant. §.4. Liceatque dilectis filiis moderno, & pro tempore existenti Commissario Nostro generali, & suis dictae Camera deputatis in eventum decessus hujusmodi, solitum inventarium super rebus, & bonis praefati conficere, illaque, prout de reliquis clericorum spoliis fieri solet, ad dilecti filii Nostri moderni, & pro tempore existentis generalis Thesaurarii manu redigere, dictaque Camerae applicare, cujusvis licentia desuper minime requisita.

Jusso descripti dicta bona, & Camerae applicandi.

§.5. Ac facultates, & desuper confectas literas praedictas, etiam Motu, & scientia similibus, etiam in recompensam laborum, & obsequiorum, etiam Nobis, & Ecclesiae Romanae dictaque Sedi impensorum quomodolibet concessas, & etiam iteratis vicibus approbatas, illarum omnium tenores praesentibus pro sufficienter expressis & ad verbum insertis habentes, in eventum obitus hujusmodi, etiam si in Urbe, aut ejus districtu, vel alibi extra suas Ecclesias, ut praefertur, contigerit, ex nunc, prout extunc, & contra, in dicta contumacia poena ejusdem potestatis plenitudine, & tenore revocamus, cassamus, & annullamus, & tam eas, quam earum praetextu quomodolibet pro tempore condita, factaque testamenta, codicillos, legata, donationes, & alias dispositiones quascumque, etiam ad pias causas, vel in remunerationem servitorum nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore, neque cuiquam contra praesentium tenorem suffragari.

Licentias testandi non residentibus tollit, dispositionesque eorum annullat.

§.6. Et sic per quoscumque Judices, & Commissarios quavis auctoritate fungentes, & S. R. E. Cardinales in quavis instantia, sublata eis, & eorum cuilibet quavis alias judicandi, & interpretandi facultate, judicari, & definituri debere, ac quidquid fecerit a quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum & inane decernimus.

Decretum irritans.

§.7. Per hoc autem nostris, & Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum ordinationibus, reservationibus, & decretis, quoad Praelatorum, & aliorum beneficiorum, etiam in suis Ecclesiis, aut Diocesis, residentium, & ibi decedentium, quae etiam ampliamus, & extendimus ad habentes Ecclesias in Urbis districtu, ubique residentes, & decedentes, spolia Camerae Apostolicae applicata hactenus emanatis, nullatenus praedjudicare, neque quicquam in eis alterare intendimus, sed ea in suo robore, ut antea, manere volumus, praeterquam quoad eos, qui in suis Ecclesiis juxta formam praedicti Concilii resederint, & specialem licentiam testandi habuerint, hanc enim tantum salvam eis esse volumus, itaut generalis licentia testandi eis quamquam residentibus minime suffragetur, sed sola speciali, si quam habuerint, tueri se possint.

Declaratio quod aliae ordinationes Apostolicae circa spolia, firma remaneant.

§.8. Ceterum, ut praecipuum, mandatum, statutum, ordinatio, revocatio, cassatio, decretum, & alia praemissa, praesentesque literae ad eorum, quorum interest, notitiam nullius-

Forma & effectus publicandi, quam habes in fine.

nulliusque possit aliquam illorum ignorantiam pretendere, vel excusationem allegare, sed illa perpetuo firma, & illibata permaneat, volumus, & mandamus, quod eadem praesentes in Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Nostrae valvis, ac acie Campi Florae per aliquem ex Curforibus Nostri affixa, copia illarum ibi dimissa, ab ea die omnes perinde ardeant, ac si illis personaliter intimata fuissent.

Clausula derogatoria.

§.9. Non obstantibus praemissis, ac in favorem Curialium per fel. record. Sixtum Quartum, Leonem Decimum, Julium Tertium, & quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac etiam per Nos editis, & approbatis, necnon aliis literis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo &c.

D. P. An. V. 25. Novemb.

Datum Roma apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, 7. Kal. Decembris, Pont. Nostri An.V.

CVI.

Revocatio cujuscumque privilegii, Communitatibus, Confraternitatibus, & aliis quibuscumque, etiam locis piis concessis, homicidam in die Veneris Sancti, aut alio tempore et carceribus liberandi, & reservatio ejusmodi gratiae consulto Pontifice ab ejus officialibus de cetero concedenda.

PIUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Um ad solitam Romani Pontificis Jesu Christi Vicarii clementiam, tamquam ad exuberantem pietatis fontem pro gratis impetrandis undequaque concurratur, ipsique more pii patris omnes uti filios dilectissimos in intimis caritatis, & misericordiae visceribus indulgenter amplectimur, usu nonnumquam evenit, inde privilegia flagitando reportari, quae licet prima petitionis specie nihil incommode secum afferri videbantur, illorum tamen concessionem subsequens experientia Republicae damnosam, meritoque esse convincit improbandam.

Causa hujus Constitutionis.

§.1. Sane quoniam, & Nostri pastoralis officii cura, & praesentium temporum conditio plane Nos coegit, modum diversis abusibus, qui jampridem in mores hominum, quos Dei providentia vigilantiae Nostrae committere dignata est, sensim irrepserant, aliquando salubriter imponere, prout in his, non solum circa spirituales universales Ecclesiae, cui licet immeriti praesidemus, etiam circa temporalem Sedis Apostolicae statum videlicet reformandum, aciem Nostrae mentis intendere dudum cooperante Domino non desistamus. Nos etiam non minimum operae precium facturos esse censemus, si cunctas, quae ad ejus fieri poterit,

occasiones homicidiorum, quae in divinae Majestatis offensam, & publicae quietis perturbationem in dies passim increbrescunt, patrandorum conabimur e medio submovere. Considerantes itaque privilegia variis Civitatum, Terrarum, & locorum Nobis, & Sanctae Romanae Ecclesiae in temporalibus immediate subsectorum, Communitatibus, Universitatibus, ac Confraternitatibus, & aliorum priorum locorum, Rectoribus, & hominibus super uno homicida singulis annis Veneris in Parasceve, vel alio certo die, e carceribus, meritisque supplicii liberando, & salutiferae Crucis, vel Altari praesentando, aut patriae dimittendo, per nonnullos Romanos Pontifices Praedecessores Nostros, & Sedem praedictam in Christianae caritatis, divini cultus, & fidelium subditorum favorem diversimode concessa, nonnumquam improbis, scariis, & sceleratis paricidis ansam in proximum, quemque suum sub spe liberationis hujusmodi crudeliter saviendi, & humanum sanguinem effundendi praebuisse, ac illos in quorum manu privilegiorum usus, aut executio sita est, eis ut plurimum non ad Christianam pietatem uti, sed potius ad quantum, & favores importunos in animarum suarum perniciem, & bonorum scandalum imprudenter abuti solere, perditissimos homines, a necessaria, nec ulla ratione condonandi morte, coelo, terraque multum indignantibus, atque reclamantibus impie sub praetextu pietatis eripientes.

Revocatio privilegiorum Confraternitatibus & aliis concessorum liberandi homicidas carceratos.

§.2. Nosque propterea omnino praestare censentes, quod hujusmodi gratiae, a nostro & qui, cum sit omni corruptela superior, an tales hujus immanitatis damnati homines misericordiae locum reliquerint, sincerius rimabitur, Rom. Pontificis pro tempore existentis, quam incerta multitudini, corruptorumve Rectorum arbitrio dependeat. Necnon quorumcumque privilegiorum Communitatibus, Universitatibus, ac Collegiis praedictis, & aliis quibuslibet, etiam quorumvis Imperatorum, Regum, vel Religionis contemplatione, seu in damnum, recompensam, vel aliter quomodolibet concessorum, ac pluries etiam per Nos approbatorum, & innovatorum, literarumque desuper expeditarum, & inde sectorum, tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, Motu proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolica potestatis plenitudine, omnia, & singula privilegia praemissa, tam in Alma Urbe, quam extra eam in universo ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae dominio temporali, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis, etiam vim contractus inducentibus clausulis, irritantibusque & aliis decretis, etiam constitutorialiter, ac Motu, & potestatis plenitudine similibus, per quoscumque Romanos Pontifices Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem praedictam, vel ejus Legatos quibusvis Civitatibus, Oppidis, Castris, Locis seu Communitatibus, Universitatibus, Con-

D d fra-

1564.

fraternitatibus, Collegiis, Ecclesiis, Hospitalibus, piis locis, & aliis personis, tam secularibus, quam ecclesiasticis, etiam cuiusvis Ordinis regularibus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, qualitatibus, & praeminentiae fuerint, haecenus quomodo libet concessa, ac etiam pluries approbata, & innovata, tenore praesentium revocamus, cassamus, irritamus, & annullamus, nulliusque roboris, vel momenti fore, neque deinceps cuiquam suffragari, neque Civitates, Oppida, Castra, Loca, seu Communitates, Universitates, Collegia, Confraternitates, aut eorum Rectores, vel alios quoslibet eorumdem privilegiorum praetextu alicujus homicidae gratiam, absolutionem, aut remissionem praetendere, requirere, vel homicidam absolvendum nominare, seu praesentare, vel huiusmodi privilegiis alias uti, neque civitatum, terrarum, aut locorum praedictorum Gubernatores, Rectores, vel Magistratus pro tempore existentes nominationes, aut praesentationes huiusmodi admittere, seu aliquem ita nominatum, vel praesentatum dimittere, & absolvere posse.

Reservatio gratiae de cetero concedenda.

§.3. Sed si quis casus, gratia & misericordie dignus occurrat, illum ad Nos, & pro tempore existentem Romanum Pontificem, ut in hoc pro facti, personarumque qualitate fiat, quod convenire videbitur, referri debere. Ac quicquid secus a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus.

Clausula derogatoria.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Ut autem praesentes ad omnium notitiam facilius deducantur, volumus, & mandamus, quod ille in Cancellaria, & Cam. Apost. valvis, ac in acie Campi Florae de Urbe per aliquem ex nostris Curforibus affixe, copia illarum ibi dimissa, universos, & singulos, quorum interest, intra mensem a die affixionis huiusmodi computandum, perinde afficiant, ardentque, ac si illis personaliter intimata fuissent. Nulli ergo omnino hominum, &c.

D. P. An. V. 24. Decemb.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo quarto, 19. Kal. Januarii, Pontificatus nostri Anno V.

CVII.

Jurisdictione Consulum Artium Merciariorum, Almae Urbis.

PIUS PAPA QUARTUS

Motu proprio, &c.

Enordium.

Um pastorali nostro incumbat officio, juxta facti exigentiam, & temporum varietates, quoscumque ad suas jurisdictiones temporum calamitate collapsas restituere, & reintegrare.

§.1. Nos attendentes dilectos filios

Collegium, & Universitatem Merciariorum, & illis adhaerentium hujus Almae Urbis, & Curiae nostrae non modica utilitati, & commoditati; immo etiam necessitati, dum varia praesertim mercioniam humano usui apprime necessaria, longinquis ex partibus, maximis eorum nedum sumptibus, verum etiam saepe dispendiis, ac laboribus & periculis, quotidie ad Urbem, & Curiam praefatas, maxima etiam cum victigalium, & portiorum Sanctae Ecclesiae fructu & utilitate, terra, marique vehunt, & vehi procurant, consulere. Et propterea dilectos filios Conservatores Almae Urbis, considerantes eosdem Collegium, & Universitatem, illiusque particulares homines pro eorum creditis exigendis coram diversis Urbis Tribunalibus & Iudiciis, maximis cum laboribus & dispendiis defatigari, & ea de causa, bona & mercionia huiusmodi fieri cariora, eisdem Collegio, & Universitati, ut Consulatam, & peculiare tribunal, ad aliarum artium, & praesertim Mercatorum instar, construerent, & erigerent, commisisse, & mandasse, eisdem solum, & locum ad dictum tribunal, & Consulatam construendum, inibi que de rebus ad eorum artem spectantibus, & pertinentibus iudicandum, causisque sui fori cognoscendum, prout alias consueverant assignasse.

1564.

Conservatores Urbis assignarunt Universitati Merciariorum, locum in foro Capitolino, ut ibi Consules iudicarent de rebus spectantibus ad artem.

§.2. Ac fel. record. Bonifacium Papam Nonum Praedecessorem nostrum, seu de illius mandato quondam Zachariam Trivisanum Venetum, tunc Urbis Senatorem, eisdem Collegio, & Universitati habilitatem, licentiam, facultatem, libertatem, & potestatem quascumque res, & spectatias, ferreas, argenteas, aureas, vel alias humano usui necessarias, & pertinentes, etiam quascumque alias artes, & artificum quascumque Collegia in specie quomodolibet concernentes exponendi, & expositas publice etiam per Urbem portan, vendendi sine aliquibus quomodolibet eis a quoquam aliarum Artium proposito obstaculo seu impedimento, imposito vel inferendo, concessisse; nec ob id aliud quam unum & idem Merciariorum Collegium, sed seorsum ab aliis, uti haec Alma Urbs in usu habebat, censeri mandasse; nec etiam ea re, cuique dictarum aliarum Artium Collegio, Collegiique Praeposito ipsos universos, & singulos Merciarios Urbis, fieri subiectos voluisse. Quinimo ipsos omnes tamquam ministrantes negocia, & exercitia, quae uberiorem Civitatem alunt, tueri, & manuteneri, ac defendi censuisse, ab omnibus contrariantibus, maxime ab his, qui avaritia ducti earum rerum faciebant pretia cariora. Idemque Senator praefatus per concessam potestatem a Bonifacio Praedecessore nostro, etiam auctoritate, & potestate Senatus praemissa sancivisse, & perpetuo valitura mandavisse.

Senator Urbis tempore Bonifacii IX. eidem Universitati facultatem dedit vendendi quascumque res, spectatias, alias artes, & erigendi unum Collegium.

§.3. Ipsumque Collegium, & Universitatem nonnulla statuta ad dictum Tribunal, & ad artem huiusmodi necessaria, in libro Statutorum descripta edidisse, & ordinasse, illa

Collegium modo statuit, Consules cognoscere causas de rebus spectantibus ad artem.

1564.

tem, usque ad quancumque summam inter homines de arte, & inter alios usque ad ducato.30.

illaque per Senatores, & Conservatores respectively approbata, & confirmata fuisse. Et novissime inter cetera statuisset, & ordinasse, quod Consules jus & rationem inter homines artis, & pro quibuscumque causis ad artem huiusmodi spectant, & pertinent, & ab eis dependen. usque ad quancumque summam jus reddere valeant, & si aliquis ipsius artis conveniret in iudicio aliquam aliam personam, quae non esset ejusdem artis, dummodo foret pro re ad artem ipsam spectante, Consules, qui pro tempore fuerint, jurisdictionem contra tales, cuiuscumque status, gradus, aut conditionis existant ementes bona dictae artis, & alias super eis quomodolibet contrahentes conventos, usque ad summam triginta ducatorum auri in auro de Camera haberent, & personae sic conventae jurisdictionem huiusmodi, usque ad dictam summam inclusive, sub quovis praetextu, causa, vel occasione, etiam si essent nobiles, & Romani Civis; Urbis incolae, vel Curiales omnes, seu alias quomodolibet declinare non possint.

Librisque eorum mercantibus tenentibus fidem adhiberi.

§.4. Et ne in unaquaque summa praesentia Notarii, & illius stipulatio requiratur, statuisset, quod Codicibus, & Libris rationum Merciariorum, Velectariorum, Berrectariorum, Setarolorum, seu Bandariorum dictae Universitatis, & aliorum ejusdem Collegii confectis usque ad summam triginta ducatorum auri de Camera omnibus partibus ejusdem rationis simul computatis plene credatur, & fides adhibeatur cum juramento, contra quoscumque. Inter homines vero de arte usque ad quancumque summam occasione mercariae, & cuiuscumque alterius generis ad artem huiusmodi pertinentis. Ita quod agentes, & exigere volentes cum juramento, perinde plena fides dictis libris adhibeatur, ac si legitime, & concludenter probatum esset, dummodo ipsi libri, mercantiles, & mercatorum more, & ordine scripti, confecti, & tenti sint, rationabili suspitione carentes, & ad personas scribentes respectu habito.

Falsitatem contra dolose committentem in eorum libris coarctari.

§.5. Et si falsitas in aliquo loco dolose annotata reperiretur, talis liber per Consules Universitatis praedictae in foro publico Capitolii sono tubae comburatur, cum publicatione falsitatis, & illius auctoris; & alias poenas incurrat, quas de jure communi vel municipali incurrisse diceretur, & perpetuo infamis remaneat, & per eum scribendus de cetero non credatur.

Appellarique non possit a sententia Consulum a 10. feutis infra.

§.6. Necnon a sententia a summa decem scutorum, & infra aliqua ex partibus coram dictis Consulis litigan. quemadmodum aliis Iudicibus, & Curis concessum extitit, appellare, vel alias reclamare minime possint, nec valeant, & quicquid per eosdem Consules decerneretur, aut fieret, esset validum, firmum, & efficax, reaque executioni demandandum.

Quae statuta Senator & Conservatores approbarunt.

§.7. Haecque, & alia ultimo dictae ordinationes, & statuta per dilectos filios modernos ipsius Urbis Senatorem, & Conservatores tamquam rationi consonantia, approbata, & confirmata fuisse.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

§.8. Idcirco idem Collegium, & Universitatem tamquam praemissis de causis de Republica optime meritis specialibus favoribus, & gratis prosequentes, Motu simili, &c. non ad ipsius Collegii, & Universitatis, aut alterius ejusdem artis instantiam, & requisitionem, sed ex certa nostra scientia, ac potestatis plenitudine, mandatum, assignationem, consignationem, constructionem, & erectionem dicti Consulatam, & Tribunalis, ut praemittitur, factum, necnon licentiam, libertatem, habilitatem, facultatem, & potestatem ab eodem Bonifacio Praedecessore nostro, seu Zacharia olim Senatore praefatis concessas, ac ab ipsa Universitate condita Statuta, & Ordinationes, facta, & ut supra approbata, & in posterum per ipsam Universitatem fienda, & per Senatorem, & Conservatores ejusdem Urbis juxta formam Statutorum praefatae Urbis approban, illorumque, & illarum confirmationes, ac ejusdem Bonifacii Praedecessoris, seu Zachariae Senatoris concessionem illorum, ac omnium, & singulorum praemissorum, ceterorumque hic etiam de necessitate exprimendorum veriores tenores & effectus, pro hic plene & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum, penitus & omnino insertis habentes, Apostolica auctoritate tenore praesentium approbamus, confirmamus, & innovamus, eisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus, ac ea omnia & singula, perpetuo, & inviolabiliter observari debere decernimus, & mandamus, & quatenus opus sit, de novo concedimus, & ut supra statuimus, & ordinamus, omniaque & singula inviolabiliter perpetuis futuris temporibus observari mandamus. Ac omnes, & singulos, tam juris quam facti defectus, si qui forsan intervenerint in eisdem, si quae solemnitates omisse fuerint, supplemus. Ita quod ejusdem Collegii & Universitatis moderni, & reliqui in posterum pro tempore existentes Consules super huiusmodi, & in specie super praefato statuto de jurisdictione, juxta illius tenorem usque ad quancumque summam exercendi quoad personas de arte huiusmodi; & qui de arte non fuerint, usque ad dictam summam triginta ducatorum auri de Camera absque aliquo alio obstaculo, vel impedimento aliarum curiarum, jurisdictionem, & potestatem habeant, prout tenore praesentium damus, concedimus, & elargimur facultatem, licentiam, & potestatem, ac auctoritatem in omnibus & singulis causis, litibus & differentiis, ex quavis causa, vel occasione ad artem huiusmodi spectant, & pertinent, seu dependentibus, una cum omnibus, & singulis suis incidentibus, emergentibus, dependentibus, annexis, & connexis coram eis vertentibus, & quae in futurum contigerint moveri, procedendi summarie, simpliciter & de plano, nulla juris solemnitate, vel ordine servato, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate inspecta procedant, & cognoscant, terminent & decendant, & procedere perpetuis futuris temporibus, possint, & valeant, D d 2 usque

1564.

Hic Pontifex modo confirmat, & innovat supra dictas concessiones Senatorum & Conservatorum, & statuta Universitatis, & Consulum jurisdictionem, & facultates.